

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyleri
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3837

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
16 Eylül 2026

16 Eylül 2026

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
16 Eylül 2026
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
16 Eylül 2026
No: 1941363

GENEL GEREKÇE

Tarım yalnızca ekonomik bir faaliyet değil; 86 milyon yurttaşın gıdaya erişiminin, ülkenin gıda güvenliğinin ve bağımsızlığının temelidir. Dünya nüfusu ve gıda talebi büyürken stratejik önemi her geçen gün artan bu sektör, Türkiye’de yanlış politikalar nedeniyle kan kaybetmektedir. Türkiye ekonomisi 2025’te yüzde 3,6 büyürken tarım sektörü yüzde 8,8 küçülmüştür. Üstelik ülkemizin kendine yeterlilik oranı soyada yüzde 4,2’ye, ayçiçeğinde yüzde 63,2’ye kadar gerilemiştir. Yani yem sanayisinden bitkisel yağa kadar temel alanlarda üretmek yerine ithalata bağımlı hâle geliyoruz.

Tarımsal üretimin en temel sorunlarından biri ise belirsizliktir. Çiftçi daha tarlasına ilk tohumu atmadan mazotun, gübrenin, tohumun, yemin ve işçiliğin bütün maliyetini üstlenmekte; ancak ürününü kaç a satacağını ve ne kadar destek alacağını bilmemektedir. Çoğu kez alım fiyatlarının ve desteklerin geç açıklanması, üreticinin sağlıklı bir maliyet ve gelir hesabı yapmasını imkânsız hâle getirmektedir. Önünü göremeyen çiftçi üretimden çekilmekte, boşalan tarlaların yerini ise ithalat almaktadır.

Avrupa Birliği’nin Ortak Tarım Politikası’nda tarımsal üretim günübirlik kararlarla değil, çok yıllık stratejik planlarla yönetilmektedir. Üretimin planlanması, çiftçi gelirinin korunması ve piyasa risklerinin azaltılması birlikte ele alınmaktadır. Türkiye’de de üretim planlaması, üreticinin maliyetini, desteğini ve kazanacağı asgari geliri önceden görebildiği bütüncül bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Bu Kanun Teklifi ile tarım ürünlerine ilişkin taban alım fiyatlarının üretim döneminden en az bir yıl önce ilan edilmesi, tarımsal desteklerin ise bir sonraki üretim yılı için önceden belirlenmesi amaçlanmaktadır. Böylece çiftçi, tarlasına ilk tohumu atmadan önce ürününden elde edeceği asgari geliri ve yararlanacağı desteği bilecek; neyi, ne kadar üreteceğine sağlıklı biçimde karar verebilecektir.

Ancak yüksek enflasyon koşullarında bir yıl önceden açıklanan fiyatların ödeme gününe kadar erimesi, yapılan düzenlemeyi işlevsiz hâle getirebilir. Bu nedenle taban alım fiyatları ile destekleme miktarlarının, ödeme yılında TÜFE ve Yİ-ÜFE’nin on iki aylık ortalama artış oranlarından yüksek olanı esas alınarak güncellenmesi öngörülmektedir. Böylece çiftçiye verilen sözün enflasyon karşısında değer kaybetmesi önlenecektir.

Teklif; tarımsal üretimde belirsizliğin azaltılmasını, çiftçi gelirinin korunmasını, üretimde sürekliliğin sağlanmasını ve Türkiye’nin gıda arz güvenliğinin güçlendirilmesini hedeflemektedir.

Çiftçiden üretimini bir yıl önceden planlamasını isteyen devlet, vereceği desteği ve ürünün taban fiyatını da bir yıl önceden açıklamak zorundadır. Planlama yalnızca çiftçinin yükümlülüğü değil, devletin de çiftçiye karşı taahhüdüdür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, tarımsal üretimde öngörülebilirliğin sağlanması amacıyla taban alım fiyatlarının üretim döneminden en az bir yıl önce ilan edilmesi ve açıklanan fiyatların ödeme tarihinde TÜFE ve Yİ-ÜFE artış oranlarından yüksek olanı esas alınarak güncellenmesi öngörülmektedir. Böylece üreticinin üretim kararını önceden verebilmesi ve açıklanan fiyatların enflasyon karşısında değer kaybetmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, tarımsal işletmelerin yararlanabileceği azami destekleme miktarının bir sonraki yıl için önceden belirlenmesi ve ödeme tarihinde TÜFE ve Yİ-ÜFE artış oranlarından yüksek olanı esas alınarak güncellenmesi öngörülmektedir. Böylece tarımsal desteklerin öngörülebilirliğinin ve reel değerinin korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

TARIM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği amacıyla tarım sektöründe öngörülebilirliğin sağlanması esastır. Bu amaçla tarım ürünlerine ilişkin taban alım fiyatları üretim döneminden en az bir yıl önce ilan edilir. İlan edilen taban alım fiyatları ödemenin yapılacağı yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan on iki aylık ortalamalara göre Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) artış oranları karşılaştırılarak yüksek oran esas alınmak suretiyle güncellenir.”

MADDE 2- 5488 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Bir tarımsal işletmenin alabileceği azamî toplam destekleme miktarı, her yıl bir sonraki yıl için belirlenir. Belirlenen destekleme miktarı ödemenin yapılacağı yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan on iki aylık ortalamalara göre TÜFE ve Yİ-ÜFE artış oranları karşılaştırılarak yüksek oran esas alınmak suretiyle güncellenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

